

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ЗАПОВЕД

№ ...Р.Р.-02-04.....

гр. София, ...05.01.....2021 г.

С цел подобряване на организацията и качеството на работата, създаване на условия за точно и еднакво прилагане на закона и уеднаквяване на прокурорската практика,
и на основание чл. 138, т. 1 и т. 6 от Закона за съдебната власт,

ЗАПОВЯДВАМ:

I. УТВЪРЖДАВАМ Указание за осъществяване на инстанционен и служебен контрол в Прокуратурата.

II. Контрола по изпълнението на заповедта възлагам на заместниците на главния прокурор при ВКП и ВАП.

III. Заповедта да се публикува на Ведомствения информационен сайт на ПРБ.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

ИВАН ГЕШЕВ

УКАЗАНИЕ

ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНСТАНЦИОНЕН И СЛУЖЕБЕН КОНТРОЛ В ПРОКУРАТУРАТА

Общи положения

1. Целта на настоящото указание е да уреди вътрешни правила за осъществяване на инстанционен и служебен контрол при образуване и провеждане на наказателното производство и при реализиране на надзора за законност в рамките на ПРБ.

2. Инстанционен контрол върху прокурорски актове може да се осъществи, само ако не е предвиден съдебен контрол, а служебен контрол - доколкото не е реализиран съдебен контрол.

3. Инстанционен контрол се осъществява в случаите, когато оправомощено лице упражнява предвидено в закона право на обжалване на прокурорски акт пред следваща прокурорска инстанция.

4. Служебен контрол се осъществява от прокурор от погорестояща прокуратура по отношение на прокурорски акт, извън случаите на инстанционен контрол и независимо от упражняването на право на обжалване.

4а. Контролиращият прокурор съответно потвърждава, отменя или изменя всеки от проверяваните прокурорски актове, постановени до момента, като при необходимост дава писмени задължителни указания.

4б. На разследващия орган и на наблюдаващия прокурор в хода на досъдебното производство могат да се дават указания относно:

- обективността, всестранността и пълнотата на разследването
- правилното прилагане на НПК, включително в процеса на доказване
- правилното прилагане на материалния закон при безспорно установени факти.

Дадените указания не трябва да противоречат на разпоредбата на чл.14, ал.1 от НПК.

4в. Принципните положения в т.4б. са приложими и при решаване на въпроса за образуване на досъдебно производство, включително и при проверката по чл.145, ал.2 от ЗСВ, като се съобразява, че в тези случаи се касае за извънпроцесуална дейност.

Правила при упражняване на инстанционен контрол

5. Инстанционният контрол се осъществява от непосредствено горестоящата прокуратура по повод постъпила жалба срещу конкретен прокурорски акт.

6. При инстанционния контрол горестоящата прокуратура потвърждава, отменя или изменя проверявания прокурорски акт с постановление, а когато произнасянето е само по реда на надзора за законност - с писмена резолюция.

7. Когато предмет на обжалване е прокурорско постановление, издадено в рамките на неприключило досъдебно производство, инстанционният контрол е ограничен до непосредствено горестоящата прокуратура (чл. 200 НПК).

8. Извън случаите по чл. 200 НПК, инстанционен контрол се осъществява до произнасяне на прокурор от ВКП или ВАП. Актът на прокурор от ВКП или ВАП не подлежи на обжалване по инстанционен ред.

Правила при упражняване на служебен контрол

9. Служебният контрол се осъществява по собствен почин, въз основа на лични констатации на съответния оправомощен прокурор в резултат на непосредствено запознаване с делото или преписката, или по повод постъпили сигнали, публикации в медиите и други изявления, които поставят под съмнение законосъобразността на прокурорския акт.

10. Служебният контрол се осъществява от непосредствено горестоящата прокуратура, спрямо прокуратурата, издала проверявания акт. Когато горестоящата прокуратура установи основания за упражняване на служебен контрол спрямо акт на прокуратура, която не ѝ е непосредствено по-ниска по степен, тя дава задължителни писмени указания за осъществяването му на съответната компетентна прокуратура.

10а. Служебен контрол може да се осъществи и по еднократно възражение на прокурора, получил задължителни писмени указания (чл. 143, ал.7 ЗСВ и чл. 46, ал. 4 НПК). Възражението се подава до непосредствено по-горестоящата прокуратура спрямо прокурора, дал задължителните указания.

11. При служебния контрол компетентният прокурор извършва цялостна служебна проверка за законосъобразността на постановените актове, извършените действия и допуснатите бездействия.

12. След проверката по т.11 прокурорът потвърждава, изменя или отменя прокурорския акт с постановление, а когато произнасянето е само по реда на надзора за законност – с писмена резолюция.

13. Извън случаите по чл. 200 НПК, служебен контрол се осъществява до произнасяне на прокурор от ВКП или ВАП. Актът на прокурор от ВКП или ВАП не подлежи на задължителен последващ контрол по повод нова жалба или сигнал.

14. Главният прокурор и неговите заместници могат да упражнят служебен контрол върху всички постановени актове на ВКП и ВАП

Инстанционен и служебен контрол при решаване на въпроса за образуване на досъдебно производство

15. Постановлението за отказ да се образува досъдебно производство подлежи на инстанционен контрол по т. 5 и на служебен контрол по т. 9, като контролиращият прокурор може:

15.1. да потвърди постановлението, включително като допълни мотивите му;

15.2. да измени постановлението относно основанието за отказ (чл.24НПК);

15.3. да отмени постановлението, когато е налице законен повод и:

а) липсват достатъчно данни по чл. 211 НПК, но е възможно да бъдат установени при проверката по чл.145, ал.2 от ЗСВ. В този случай прокурорът дава конкретни указания за допълване на проверката;

б) постановлението е незаконосъобразно, защото са налице достатъчно данни по чл. 211 НПК. В този случай прокурорът образува досъдебно производство и изпраща преписката на компетентната първоинстанционна прокуратура за провеждане на досъдебното производство.

Компетентност. Спор за компетентност

16. При проверка по чл.145, ал.2 от ЗСВ :

16.1.Когато законният повод по чл. 208 НПК, съобразно описаното в него деяние, е постъпил в прокуратура, различна от компетентната, прокурорът изпраща материалите на компетентната прокуратура, без да преценява наличието на достатъчно данни по чл. 211 НПК и без да постановява отказ по чл. 213 НПК.

16.2.Когато при проверката по чл.145, ал.2 от ЗСВ се установят данни, че престъплението е от компетентност на друга прокуратура (родово или местно компетентна), прокурорът постановява изпращане на материалите по компетентност, както следва:

- на горестоящата прокуратура, съответно на специализираната или военната прокуратура, без да преценява наличието на достатъчно данни по чл. 211 НПК и без да постановява отказ по чл. 213 НПК за престъпление от своя компетентност.

- на по-ниската по степен прокуратура, след като постанови отказ по чл. 213 НПК за престъплението от своята компетентност, описано в законния повод;

- на равна по степен прокуратура, без да постановява отказ по чл. 213НПК за престъпление от своя компетентност.

16.3.В случаите на т.16.1. и т.16.2. подателят на сигнала се уведомява за прокуратурата, на която са изпратени материалите.

16.4. Когато прокурорът, получил материалите счита, че компетентен е изпращащият прокурор, възниква спор за компетентност. Материалите не се връщат на изпращащия прокурор, а незабавно се сезира компетентната да реши спора горестояща прокуратура, както следва:

- съответната окръжна или апелативна прокуратура при спор между прокуратури от района на една окръжна или апелативна прокуратура;

- ВКП при спорове между прокуратури от различни апелативни райони.

17. В досъдебното производство :

17.1.Когато в хода на досъдебното производство е привлечен обвиняем и се съберат доказателства, че престъплението е от компетентност на друга прокуратура, прокурорът не съставя постановление по чл. 243 НПК, ако счита, че компетентната прокуратура

следва да продължи наказателното преследване на същото лице и за същото деяние.

17.2. Когато досъдебното производство е образувано (водено) за няколко деяния или са привлечени няколко обвиняеми и се установи, че:

- за деянието, обусловило компетентността на прокуратурата, е налице основание по чл. 243, ал. 1 НПК или

- лицето, чието специално качество е обусловило компетентността на прокуратурата, не е съучастник в извършване на престъплението, прокурорът съставя постановление за частично прекратяване на наказателното производство по отношение на това деяние или на това лице. Ако счита, че за останалите престъпления и обвиняеми друга прокуратура е компетентна да продължи досъдебното производство, прокурорът не съставя постановление по чл. 243 НПК за тези престъпления и за тези обвиняеми.

17.3. При всички случаи на изпращане на материалите по компетентност на друга прокуратура, в постановлението за изпращане прокурорът подробно мотивира становището си за липса на законните основания да продължи наказателно преследване за престъпление от неговата компетентност. В диспозитива се посочват престъплението, за което следва да продължи досъдебното производство, и компетентната прокуратура.

17.4. В случаите на т. 17.3. досъдебното производство продължава, като извършените до изпращането му действия по разследването и други процесуални действия запазват процесуалната си стойност (чл. 203, ал. 3 НПК). Прокурорът, получил материалите по компетентност:

- съобразява, че досъдебното производство продължава за всички деяния и срещу всички обвиняеми, за които изпращащият прокурор не е съставил постановление за частично прекратяване на наказателното производство;

- незабавно извършва ново привличане на обвиняемия, когато това е нужно за осигуряване на правото му своевременно да научи точните фактически основания и правната квалификация на обвинението срещу него, и на правото му да организира защитата си. Това привличане не ограничава прокурорът и разследващият орган да извършат и нови привличания на обвиняем, съобразно новосъбраните доказателствени материали.

18. Спор за компетентност възниква и се решава по реда на т. 16.4.

Отводи и самоотводи

19. Когато непосредствено горестояща прокуратура е сезирана със самоотвод на наблюдаващ прокурор с аргумент за несъгласие с дадени му указания от прокурор или съд, следва да съобрази принципните положения в т. 4б, както и дали преди самоотвода е упражнено правото на възражение срещу дадените от прокурор указания (чл. 143, ал. 7 ЗСВ и чл. 46, ал. 4 НПК).

20. Актът на прокурора от непосредствено горестоящата прокуратура по основателността на отвода подлежи на едностепенен инстанционен контрол пред по-горестоящата прокуратура.

21. Когато във връзка с наблюдението по преписка са приети отводите или самоотводите на всички прокурори от компетентната прокуратура, преписката незабавно се изпраща на главния прокурор с мотивирано предложение за възлагането ѝ на друга, еднаква по степен прокуратура.

Правила по приложението на чл. 243, ал. 10, изр. последно НПК

22. Прокурорът, упражняващ служебен контрол т. 9 за законосъобразността на постановление за прекратяване на наказателното производство, което не е обжалвано пред съда, изпраща делото на ВКП, когато са изтекли сроковете по чл. 243, ал. 10, изр. 2 НПК. В тези случаи той трябва изрази становище относно законосъобразността на постановлението за прекратяване и съображения за изключителност на случая.

23. Главният прокурор отменя необжалвано пред съд постановление за прекратяване на наказателното производство в изключителните случаи по чл. 243, ал. 10, изр. последно НПК, след писмен доклад на прокурор от ВКП или по собствен почин.

24. Когато намери, че са налице основанията по чл. 243, ал. 10, изр. последно НПК, съответният прокурор при ВКП представя на главния прокурор писмен доклад и проект на постановление за отмяна, съгласувани с ресорния заместник на главния прокурор при ВКП.

25. Когато намери, че не са налице основанията на чл. 243, ал. 10, изр. последно НПК, съответният прокурор от ВКП представя на главния

прокурор писмено становище, съгласувано с ресорния заместник на главния прокурор при ВКП.

26. Когато главният прокурор приеме отсъствието на основания за отмяна по чл. 243, ал. 10, изр. последно НПК, прокурорът от ВКП уведомява с писмо подателя на сигнала/жалбата за това.